

I erkendelse af at opnåelse af konvertibilitet mellem de forskellige europæiske valutaer er en forudsætning for en friere europæisk handel, er der mellem de europæiske Marshalllande den 16. oktober d. å. indgået en overenskomst om inter-europæiske betalinger og kompensationer. I henhold til denne overenskomst foretages en vis udligning af de saldi, der som resultat af de bilaterale overenskomster opstår i betalingsforholdene mellem de forskellige deltagende lande. Det er tanken at søge dette system udbygget, således at man efterhånden opnår en mere almindelig multilateralisering af handelen og betalingerne mellem de pågældende lande.

Den omstændighed, at en række lande benytter im- og eksportrestriktioner til at føre en aktiv handelspolitik, er som nævnt en anden væsentlig årsag til, at man også her i landet har set sig nødsaget til at bibeholde disse midler til regulering af samhandels- og betalingsforholdet med udlandet. Dette punkt tiltrænger næppe nærmere omtale, idet det jo er almindelig bekendt, hvorledes det ved vorre handelsforhandlinger med udlandet er nødvendigt, at vi sikrer os tilsagn fra udlandets side om, at der som modydelse for vigtige danske eksportvarer leveres de for produktion og forsyning her i landet mest nødvendige varer. Efterhånden som den internationale genopbygning skrider frem, må det forventes, at den internationale vareknaphed på en lang række områder reduceres eller helt bortfalder, således at der på dette område igen kan skabes mere „normale tilstande“ i voksende grad.

De internationale drøftelser om en frigørelse af udenrigshandelen har, bortset fra de nævnte drøftelser i forbindelse med Marshallhjælpen, særlig fundet sted ved forhandlingerne om oprettelsen af en international handelsorganisation (International Trade Organisation — ITO). Forslag herom blev behandlet på De forenede Nationers økonomiske og sociale råds første møde i London i februar 1946, og senere er man ved konferencen i Havanna i slutningen af forrige år og i begyndelsen af dette år enedes om det såkaldte „Havanna Charter“, der er underskrevet af 53 af de i konferencen deltagende 56 lande. Hovedpunkterne i denne overenskomst går ud på, at man skal tilstræbe afskaffelse af im- og eksportrestriktionerne samt nedsættelse af tolden mellem landene; endvidere vil man tilsinde at undgå diskriminationer i udenrigshandelen. I henhold til overenskomsten vil der blive nedsat et råd, der vil kunne virke som et forum, hvor de internationale handelsspørgsmål kan drøftes og enighed søges tilvejebragt om, hvornår tiden er inde til afskaffelse af restriktionerne for den internationale handel.

Hvis man tænkte sig, at Danmark under de nugældende forhold ville søge de valutariske problemer løst ved anvendelse af banktekniske midler alene, måtte man forudse, at efterspørgslen efter udenlandske betalingsmidler ville være af et sådant omfang i forhold til de ressourcer, der ville stå til rådighed, at dette ville føre til en væsentlig nedsættelse af kronens værdi samtidig med inflation og nedsættelse af levefoden her i landet.

Fra alle sider erkender man betydningen af, at der som basis for landets genopbygning skabes ro om valutakurser og priser. Men rent bortset herfra vil vi under hensyn til de bestående internationale aftaler ikke uden videre kunne frigive importen her til landet eller frit foretage ændringer i valutakurserne. Som allerede nævnt, er det en forudsætning for deltagelse i Marshallhjælpen, at landets dollarindtægter anvendes i overensstemmelse med de opstillede indkøbsprogrammer. Hertil kommer, at Danmark ved sin tiltræden af overenskomsten om oprettelse af en international valutafond har forpligtet sig til opretholdelse af stabile valutakurser, således at disse ikke uden forudgående godkendelse fra fonden kan ændres med mere end 10 pct.